

Základní škola a mateřská škola Ostrava, Ostrčilova 10, příspěvková organizace

Ostrčilova 1/2557, 702 00 Ostrava
tel.: 596113411, tel./fax 596116934

email: skola@zs-ostcil.cz
www.zsostrcilova.cz

IČO : 61989037

DODATEK č. 4 KE ŠKOLNÍMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„... více než jen škola“

- 1 Volitelné předměty ve školním roce 2017/2018
  - 1.1 Učební osnovy volitelného předmětu Programování
  - 1.2 Učební osnovy volitelného předmětu Přírodovědné praktikum
  - 1.3 Učební osnovy volitelného předmětu Sportovní výchova

Dodatek č. 4 uvádí seznam volitelných předmětů ve školním roce 2017/2018

Jméno ředitele školy: Mgr. Michal Pernecký

Účinnost dokumentu: 1. 9. 2017

Projednáno školskou radou dne: 16.10.2017

V Ostravě dne 1. 9. 2017.

Mgr. Michal Pernecký
ředitel školy

Seznam volitelných předmětů ve školním roce 2017/2018

Obsah:

- 1 Volitelné předměty ve školním roce 2017/2018
  - 1.1 Učební osnovy volitelného předmětu Programování v prostředí *Scratch*
  - 1.2 Učební osnovy volitelného předmětu Přírodovědné praktikum
  - 1.3 Učební osnovy volitelného předmětu Sportovní výchova

1 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

školní rok 2017/2018

Název	Ročník	Časová dotace	Učební osnovy
Programování v prostředí <i>Scratch</i>	7.	2	Viz 1.1 Dodatek k ŠVP č. 4
Přírodovědné praktikum	7.	2	Viz 1.2 Dodatek k ŠVP č. 4
Základy administrativy	8.	1	Viz Učební osnovy ŠVP 2013
Sportovní výchova – chlapci	8.	1	Viz 1.3 Dodatek k ŠVP č. 4
Sportovní výchova – dívky	8.	1	Viz 1.3 Dodatek k ŠVP č. 4
Etická výchova	9.	2	Viz Učební osnovy ŠVP 2013
Finanční gramotnost	9.	2	Viz Učební osnovy ŠVP 2013

1.1 Učební plán volitelného předmětu Programování v prostředí Scratch

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Název vyučovacího předmětu: Programování v prostředí Scratch

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Volitelný vyučovací předmět *Programování v prostředí Scratch* vychází z obsahu a cílů vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie*. Předmět vede zábavnou formou k osvojení základních principů objektově orientovaného programování řízeného událostmi. Žáci se manipulací s grafickými programovými elementy naučí tvořit kódy vlastních animací, kvízů, multimediálních her a interaktivních příběhů. Vizualní programovací jazyk *Scratch* rozvíjí systematickost, logické myšlení i kreativitu a jeho znalost usnadní učení se textovým programovacím jazykům.

Do vzdělávacího obsahu *Programování v prostředí Scratch* jsou začleněna tato průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – Kreativita a Sociální rozvoj – Komunikace.

Přesahy a vazby:

7. roč. – CJ, M, VV.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	0	2	0	0

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v počítačové učebně v dotaci 2 hodiny týdně a je realizována ve dvou spojených 45minutových vyučovacích jednotkách. Žáci pracují online, a to buď samostatně na svém PC, případně ve dvojicích nebo skupinách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitel k tomu používá následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací, k jejich systematickému třídění a kritickému hodnocení;
- vede žáky k plánování postupu učení.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- rozvíjí analytické schopnosti žáků při hledání příčin problémů;
- podporuje žáky v diskusi o možných řešeních problémů;
- posiluje v žácích odolnost vůči zátěži při řešení problémů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní:

Učitel:

- rozvíjí poslechové a čtenářské strategie žáků tak, aby dokázali správně pochopit komunikativní záměr mluvčího nebo autora textu;
- vede žáky k volbě vhodných jazykových prostředků a komunikativních strategií tak, aby komunikativní záměr byl správně interpretován.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální:

Učitel:

- posiluje v žácích vědomí významu efektivní komunikace v týmu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské:

Učitel:

- podporuje v žácích pocit odpovědnosti za výsledky své práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce;
- posiluje v žácích uvědomění, že digitální gramotnost je nutným předpokladem pro pracovní uplatnění na domácím i globálním trhu práce.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie Vyučovací předmět: Programování v prostředí Scratch Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> slovně popíše postup jednoduché činnosti; graficky zapíše postup jednoduché činnosti; 	<ul style="list-style-type: none"> Algoritmus Vývojový diagram 	
	<ul style="list-style-type: none"> umí vstoupit do programovacího prostředí <i>Scratch</i>; rozumí významu jednotlivých příkazových bloků; rozumí syntaxi programovacího jazyka; rozumí zdrojovému kódu jednoduchých projektů jiných uživatelů; 	<ul style="list-style-type: none"> Programovací prostředí Programovací jazyk Příkaz 	
	<ul style="list-style-type: none"> definuje objekty konkrétního projektu; vloží objekt z knihovny; vytvoří objekt pomocí editoru kreslení; importuje objekt z vnějšího zdroje; definuje vlastnosti objektů; 	<ul style="list-style-type: none"> Objekt Knihovna Bitmapová grafika Vektorová grafika Vlastnost 	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita VV: Linie, barevné rytmy a vztahy
	<ul style="list-style-type: none"> používá bloky, které obsluhují událost; zajistí komunikaci mezi objekty prostřednictvím zasílání zpráv; 	<ul style="list-style-type: none"> Událost Zpráva 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dialog)

	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří proměnnou a inicializuje její hodnotu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Proměnná 	
	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří aritmetický výraz; • vytvoří logický výraz, 	<ul style="list-style-type: none"> • Aritmetický operátor • Relační operátor • Logický operátor • Hodnota <i>True</i> • Hodnota <i>False</i> • Výraz 	<p>CJ: Kvantitativní výrazy M: Celá čísla, operace s celými čísly</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří jednoduché rozhodovací příkazy; • vytvoří jednoduché příkazy cyklu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podmínka • Cyklus 	

1.2 Učební osnovy volitelného předmětu Přírodovědné praktikum

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vyučovacího předmětu: Přírodovědné praktikum

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Volitelný předmět *Přírodovědné praktikum* vychází z obsahu a cílů vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že jsou žáci prostřednictvím praktických metod vedeni k aplikaci poznatků získaných ve vzdělávacím oboru *Přírodopis* a okrajově *Chemie* jako rozšiřujícího učiva pro žáky 7. ročníků. Předmět Přírodovědné praktikum vede k žáky ke schopnosti uvědomovat si důležitost získaných přírodovědných poznatků, které může aplikovat v praktickém životě, aktivně pozorovat, experimentovat a vyvozovat závěry.

Část výuky probíhá v terénu za účelem sběru materiálu určeného k přímému pozorování přírodnin a jejich zkoumání.

Do vzdělávacího obsahu *Přírodovědného praktika* jsou začleněna tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV) – Ekosystémy

Přesahy a vazby:

6. roč. – P

7. roč. – P

8. roč. – P, CH

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	0	2	0	0

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka volitelného předmětu probíhá v 7. ročníku ve dvou spojených 45minutových vyučovacích jednotkách v každém týdnu. Výuka je realizována v odborné učebně chemie nebo v kmenové třídě s interaktivní tabulí podle probíraných témat a to především formou

skupinové práce. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu je vycházka do přírody, práce s textem a s internetem. V neposlední řadě pak návštěva ZOO a exkurze. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací;
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie;
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací a nalézání souvislostí.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací a k nalézání souvislostí.
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k vzájemné komunikaci ve skupinách a k respektování názorů druhých;
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě;
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině;
- učí je podílet se společně s učitelem na vytváření pravidel práce v týmu;
- vede žáky k hodnocení vlastní práce v kolektivu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské:

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, učí je respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví;
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami;
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA Vyučovací předmět: Přírodovědné praktikum Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
BEZPEČNOST PRÁCE			
	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí způsob bezpečné práce v učebně; shrne zásady 1. pomoci při úrazu/nehodě; bude schopen použít danou obvazovou techniku u daného typu úrazu; 	<ul style="list-style-type: none"> Bezpečnost práce v učebně Zásady 1. pomoci Obvazové techniky 	CH: Bezpečnost práce v laboratoři, 1. pomoc
PRÁCE S MEDIÍ			
	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje referát/prezentaci s tematikou nemocí a chorob u člověka; diskutuje o shlédnutí krátkého dokumentu či přírodovědného filmu; 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s odbornou literaturou a internetem 	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
	<ul style="list-style-type: none"> aplikuje teoretické poznatky v praktických metodách pozorování přírody; používá mikroskop, lupu a je schopen vytvořit nativní preparát; dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při pozorování přírody; je schopen vypracovat zápis o pozorování; 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba a funkce jednotlivých částí / orgánů (u živočichů, rostlin, člověka) 	P: Orgány a orgánové soustavy P: Mikroskop

	<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje nasbíraný rostlinný materiál a vytvoří herbářovou položku; 		EV: Ekosystémy – les (les v našem prostředí)
	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se blíže s určitou skupinou savců při výukovém programu v ZOO; • pozná práci záchranářů v praxi; 	<ul style="list-style-type: none"> • Exkurze, procházka, ZOO – výukový program 	
FYZIOLOGICKÉ PROCESY ČLOVĚKA			
	<ul style="list-style-type: none"> • bude schopen změřit si krevní tlak, tep, teplotu a dechovou frekvenci; • bude znát normální hodnoty a provede zápis změn hodnot při zátěži; • zkusí rozeznávat různé látky a předměty podle chuti, čichu a hmatu, pak podle sluchu audio nahrávky zvuků zvířat; • bude schopen vysvětlit význam výskytu bakterií v dutině ústní; 	<ul style="list-style-type: none"> • Cévní a dýchací soustava • Smyslová ústrojí • Trávicí soustava 	<p>P: Krevní tlak, dýchací soustava, cévní soustava člověka</p> <p>P: Nervová soustava – smyslová ústrojí člověka</p> <p>P: Trávicí soustava člověka</p>

1.3 Učební osnovy volitelného předmětu Sportovní výchova

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu: Sportovní výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Volitelný vyučovací předmět *Sportovní výchova* vychází z obsahu a cílů vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že přispívá k dalšímu rozvoji pohybových schopností a dovedností žáků, k zvyšování jejich zdatnosti, obratnosti a výkonnosti. Výuka je zaměřena na správné vykonávání vybraných pohybových činností, praktické naplňování zásad zdravého životního stylu, na ochranu zdraví a života při různých sportovních činnostech. Důraz je kladen na rozvíjení schopnosti týmové spolupráce a komunikace při různých sportovních hrách a soutěžích, na rozvíjení disciplinovanosti a smyslu pro čestné chování a jednání. Důležitým východiskem při volbě tělesných cvičení a výběru sportovních her je zájmová orientace žáků. Cílem je rozšiřování osvojených dovedností získaných v běžných hodinách Tv. Předmět je zaměřen na výuku sportovních her a individuálních sportů, i netradičních disciplín aplikovaných ve volném čase. Každý školní rok bude výuka přizpůsobována individuálním potřebám žáka.

Do vzdělávacího obsahu volitelného předmětu *Sportovní výchova* je začleněno průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Rozvoj schopností poznávání, kreativita, spolupráce,

časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	0	0	1	0

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou v tělocvičně, případně dle počasí na venkovním hřišti, a to ve dvou spojených 45minutových vyučovacích hodinách v intervalu 14 dní.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k plánování, organizování a řízení vlastní činnosti;
- učí žáky poznávat cíl a smysl aktivit;
- vede žáky k osvojení pohybových dovedností, ke kultivaci pohybového projevu a správnému držení těla.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů;
- vede žáky, aby osvojené pohybové činnosti využívali jako prostředek k překonání negativních tělesných a duševních stavů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci;
- vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, dbá na kultivované vyjadřování, podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky, netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků;
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a školy na veřejnosti;
- vede žáky k čestnému jednání v duchu "fair play".

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých;
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role;
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých;
- vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí;
- netoleruje nekamarádké a nečestné chování;
- dbá na dodržování pravidel chování ve škole stanovených školním řádem.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a samostatnosti
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a pravidel slušného chování.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací předmět: Sportovní výchova Ročník: 8.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojení pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje v dané sportovní disciplíně, využívá zkušeností z tělesné výchovy, 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové aktivity • Pohybové hry • Posilování • Koordinace 	
	<ul style="list-style-type: none"> • vstupuje do organizace svého pohybového režimu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Samostatná příprava • Samostatný trénink • Sebezdokonalování • Plánování 	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, kreativita (samostatná příprava, sebezdokonalování)
	<ul style="list-style-type: none"> • zvyšuje úroveň vytrvalostních, rychlostních, silových a koordinačních schopností a posouvá tak své individuální hranice; 	<ul style="list-style-type: none"> • Testování výkonnosti – baterie cviků • Vytrvalostní běhy 	
	<ul style="list-style-type: none"> • dohodne se na spolupráci v kolektivní hře, jednoduché taktice vedoucí k úspěchu a dodržuje, respektuje a uplatňuje roli hráče, spoluhráče, rozhodčího, organizátora; 	<ul style="list-style-type: none"> • Kopaná • Basketbal • Florbal • Volejbal • Individuální sporty volného času • Netradiční sporty • Atletika 	